

Wie stout is de roe – aansprakelijkheid en de CSDDD

Dr. Lucas Roorda

Universiteit Utrecht

1

Aansprakelijkheidsprocedures

- Foreign direct liability (*Vier Nigeriaanse Boeren & Milieudefensie v. Shell, Kiobel v. Shell, Trafigura*)
- Ook VK, Duitsland, Zweden, Italië
- Onrechtmatige daad; pluraliteit gedaagden; rechtsmacht NL rechter; toepasselijk recht.
- Cruciaal: (ongeschreven) zorgplicht?

Universiteit Utrecht

2

CSDD art. 22

- Civielrechtelijke aansprakelijkheid voor schade door nalatigheid (sub 1 a) en b))
- Beperkte aansprakelijkheid voor schade door zakelijke relaties (sub 2)
- Aansprakelijkheid moederbedrijf neemt eigen aansprakelijkheid dochter niet weg (sub 3)
- Verhouding bestaande regels (sub 4)
- Dwingend recht forumstaat (sub 5)

Universiteit Utrecht

3

CSDD art. 22

- Eigen handelen ondernemingen centraal; geen doorbraak aansprakelijkheidsverhoudingen
- Drietrapsraket mbt ketenverhoudingen
- Omzeilen Rome II
- Geen invloed nationaal procesrecht

Universiteit Utrecht

4

CSDD art. 22

- Verhouding huidige jurisprudentie: zorgplichten vs inspanningsplicht art. 7/8?
- Contractuele uitsluiting aansprakelijkheid: monitoring?
- Verhouding publiekrechtelijke handhaving
- Causaliteit en bewijs (vgl mededigingsrecht)
- Interpretatie verplichtingen: welk kader?

Universiteit Utrecht

5

Voorstellen EP

- Ontkoppeling art. 22 en arts. 7/8
- Toevoeging minimum verjaringstermijnen en voorlopige voorzieningen
- Toevoeging bewijsvermoedens
- Toevoeging collectieve/representatieve vorderingen

Universiteit Utrecht

6

Voorstel NL

- Open norm – geen nieuwe aansprakelijkheidsgrond
- 'Voldoende nauwe band' 3:305a
- Weerlegbaar bewijsvermoeden
- Dwingend recht Rome II

Universiteit Utrecht

7

Algemene observaties

- Samenhang invulling verplichtingen
- Toegevoegde waarde NL rechtsorde?
- Praktische omstandigheden onderbelicht
- Procescultuur – handhaving, compensatie?
- Rechtshulp, handhaving, inspraak

Universiteit Utrecht

8